

Polzvedovanje. Pogrešana Cecilija Tržan, stara 29 let, slaboumna, ima drukano obleko, predpasnik cajgast, robec, izvanredne majhne postave, rujavih oči, kostanjevih, pristrženih las, šrbavih zob. Kamor pride, naj jo dotični obdrži in naznani očetu. Povrnjene dobi vse stroške in nagrado. Jakob Tržan, posestnik, Slivnica pri Celju.

Obžalovanja vredni slučaji.

Požigalec na delu v okolici Ljutomer. Na Krapju je zgorel skedenj posestniku Martinu Brumenu. V Slamnaku je uničil ogenj viničarijo posestnice Kolmaničeve iz Lukavcev. Hiša je bila lesena in krita s slamo, radi tega je bila vsaka pomoč izključena. V navedenih požarnih slučajah gre gotovo

za požig. Viničar Vrhovnik je našel na svojem oknu listek z obvestilom, da — mora zgoreti na Slamnaku sedem hiš.

Vlom v poštni urad. Iz poštne urada v Vuzenici je odnesel vlomilec za 1000 Din drobiža. Zasedovani uzmovič je moral med pobegom izprazniti že-

pe, da je lažje tekkel in ušel preganjalcem. Vsled najdbe razmetanega drobiža pošta ni oškodovana.

Vlom v trgovino. V noči 4. decembra so vlomili neznanci v trgovino Marice Tičar v Šmarjeti pri Rimskih toplicah. Odnegli so 200 Din v gotovini in razne-

Vojaško pokopališče Paragancev v Gran Chaco v Južni Ameriki, kjer divja vojna med državama Bolivija in Paragvaj. — Levo: Angleški princ Jurij se je poročil z grško princeso Marino.

Najvišja gora na Angleškem

se nahaja v škotski grofiji Invernes in jo imenujejo Ben Naris. Na vrhu te gore je vremenoslovska stanica že od leta 1883.

Mesto z največ advokati.

Največ advokatov posedata romunska prestolnica Bukarešta. Statistiki so izračunali, da pride v Bukarešto na 100 prebivalcev že 4 odvetniki. Pred kratkem je začutila bukareška advokatska zbornica potrebo, da je natančno pregledala in preiskala seznam pravnikov, ki so bili pripuščeni k advokaturi. Kakor je dosedaj znano, so pregledali podatke o usposobljeno-

Januš Golec:

Lov na zaklade.

Ljudska povest po zapiskih rajnega prijatelja.

Dalje.

Miru kljub temu ni bilo. Moralo je govoriti orožje. Almagro se boja ni mogel več udeležiti, ker je že bil prestar. Gledal je z nekega griča potek bitke. Ko je videl, da zmaga Pizarro, se je spustil v beg, a so ga ujeli nasprotniki. Ta boj se je vršil blizu Kuzka, v dolini, katero so imenovali Solnato polje, ker je bilo tam mnogo soli.

Nato je zasedel Ferdinand Pizarro Kuzko brez boja. Sprva je hotel poslati ujetega Almagra k bratu v Limo in od tam na Španijo. Čul je pa, da ga nameravajo po poti siloma osvoboditi in ga je obsodil na smrt. Almagro je milo prosil milosti ter odloga, Ferdinand ga ni uslišal. Samo to mu je ugodilo, da so ga zadavili v zaporu in potem na glavnem trgu v Kuzko obglavili že mrtvo truplo leta 1538.

Tudi Ferdinandu Pizarro se pozneje ni godilo dobro. Kmalu po Almagrovi smrti je obiskal svojega brata v Limi, kjer sta sklenila, da pojde Ferdinand na Španijo k cesarju poročat o dogodkih v Peru. Prijatelji so ga svarili pred to potjo. Kljub temu se je ukrca na ladjo. Takoj

22 ko je stopil na Španska tla, so ga vrgli v ječo in izpustili šele po 23 letih.

Franc Pizarro je bival večinoma v novoustanovljenem mestu Lima ob morju. Baval se je z ureditvijo osvojenih pokrajin. Vse mu je šlo po sreči.

Tam je živel tudi Diego, sin na smrt obsojenega Almagra. Vedno je mislil na to, kako bi maščeval svojega očeta. Zbral je kakih 200 prijateljev, ki so govorili javno po mestu, da bodo obračunali za storjene krivice. Ko nekega dne Pizarro ni šel v cerkev, češ, da se ne počuti dobro, prejel je bil namreč tajno obvestilo, da ga nameravajo Almagrovi privrženci umoriti, so ga šli obiskat njegovi prijatelji ter uradniki. Zaročniki so videli živahno vrvenje v Pizarrovi hiši in so bili prepričani, da se pripravlja tamkaj nekaj zoper nje. Še isti dan so napadli hišo ter ubili Pizarra. Ko se je zgrudil težko ranjen, je začrtal z roko na tla križ, ga poljubil in izdihnil v starosti 75 let.

Po Pizarrovi smrti je vladal nekaj časa v Peru mladi Almagro. Prišel pa je višji sodnik de Castro, ki je Almagra ujel in ga je pustil obglaviti.

Tako vidimo, da ni prinesla ta nesrečna pokrajina nikomur trajnega miru in zadovoljstva. Bogastvo samo še ne pomenja sreče.

ga blaga za 6000 Din. Imeli so seboj voz in konja. Do hiše so se prikradli od zadnje strani, kjer so raztrgali vrtno ograjo, prišli na dvorišče in do zamreženega okna v trgovino, v katero so vlomili s pomočjo bruna.

Obsodba radi detomora. 21letna rudarjeva žena Hedvika Kregar iz Trbovelj je vrgla 21. sept. zvečer 9 mesecev starega sinka Jožeta v bajer na Gvidu ni nato je skočila še sama v ribnik. Samomorilni poskus so videli ljudje iz bližine in radi tega je prišla Hedvika zopet iz rudniškega ribnika z otrokom na suho, vendar je bil otročiček že mrtev. Detomorilka je bila obsojena v Celju 7. dec. samo na eno leto in dva meseca ječe, ker so se sodniki prepričali, da je storila zločin v duševnem obupu.

Premeten vlomilec poč. bljučem. Poč. žali smo, kako se je lotila troperesna vlomilska deteljica blagajne v posojilnici v Žužemburgu na Dolenjskem. Orožniki so prejeli Jožefa Štanglja, Janez Mrvar je bil na pobegu pred žandarji ustreljen, tretji član vlomilske družbe je bil 291. ni mesarski pomočnik Anton Žabkar iz Poduljice pri Rakki v okraju Krško. Žabkar ima na vesti več vlomov v Hrvatskem, kjer je bila izdana za njim tiralica. Pred kratkem je že padel orožnikom v roke blizu Rake, a jim je ušel iz pritvora z verigami vred. Uzmovič je namreč silno močan, lepo oblečen in bi nikdo ne sumil v njem nevarnega vlomilca. Dne 8. dec. je prišel v Novo mesto ter zavil v krčmo. Komaj je prijel za poln kozarec, sta ga že zagrabila orožnika in ga odvedla na varno. Prijeti Žabkar trdovratno taji očitane mu zločine.

Vlom skozi okno v omaro. Na Bledu je bil izvršen na Miklavžev večer vlom v stanovanje gospe vdove Vovkove na Milnem, ki posedla trgovino ter vino-toč blizu kraljevega dvorca »Suvobor«. Gospa se je podala omenjenega večera krog 8. ure iz spalnice v kuhinjo na pomenek s služkinjo. Ko se je vrnila v

spalnico, da bi naložila drva v zakurjeno peč, je zapazila, da sta odprta okna in omara. Po pregledu je videla, da ji je odnesel neznanec iz omare 6 tisoč Din. in samokres. V času, ko je kramljala gospa v kuhinji, je pristavil vlomilec lestvo, izrezal na oknu šipo in zadel pri stikanju po stanovanju na denar. Gospa je imela poleg vlomljene omare shranjenih 25.000 Din, katerih lopov ni iztaknil radi pomanjkanja časa.

Divjaški zločin dveh bratov. V vasi Salki pri Slavovski Požegi se je zgodil pred dnevi na pravoslavni praznik grozno krvav zločin, ki je povzročil obče razburjenje. Na vrata pravoslavnega župnišča sta potrkala popoldne brata Branko in Jane Ivančević. Gospodinja 61letnega pravoslavnega duhovnika Spiridona Spasiča je spustila brata v župnijsko pisarno, kjer sta hotela govoriti v župnikom. Župnika ob prihodu bratov ni bilo doma. Koj ko se je vrnil, je stopil v pisarno, kjer sta ga prosila brata, naj jima prečita časopise, kar je tudi storil. K mizi je tedaj prisedla župnikova gospodinja Jelena Safirovič, ki je imela v naročju dveletno vnukinjo Dušanko Vranešević. Gostoljubni pravoslavni župnik je oba brata pridržal tudi na večerji in se z njima razgovarjal, ne sluteč, da pripravljata napad in umor. Sredi razgovora sta oba brata hipoma potegnili izpod sukenj dve ostri sekiri in pobila najprej 60letnega župnika, potem gospodinjjo Jeleno Safirovič in še dveletno vnukinjo Dušanko. Razbojnika sta na vsak način nameravala oropati župnijsko blagajno. V trenutku, ko sta razbojnika pobila dveletno Dušanko, se je vrnila v župnišče služkinja župnišča. Razbojnika sta se takoj pognala za njo. Posrečilo pa se ji je pobegniti v sosednjo sobo, katero je zaklenila. Skočila je skozi okno na cesto in klicala vaščane na pomoč. Razbojnika sta jo zasledovala in jo hotela pobiti, da bi spravila s sveta pričo, ki ju je dobro poznala. Na begu

je eden izmed razbojnikov udaril služkinjo samo enkrat s sekiro, gotove smrti pa so jo rešili vaščani, ki so na njene klice prihiteli na pomoč. Služkinja je nato vaščanom povedala imena bratov morilcev. Orožniki so brata Ivančević že prijeli in oba sta tudi že priznala svoj zločin.

Slovenska Krajina.

Gimnazija v Soboti. »Slovenec« je 1. decembra prinesel izjave naših slovenskih kulturnih delavcev. Te izjave so odjeknile v srcih našega ljudstva z vidnim zadovoljstvom. Res je, že deseto leto teče borba za popolno sloboško gimnazijo in ta borba mora končno prineesti zaželjeni sad. Nacionalni ozirajo zahtevajo, kulturni podvig Slovenske krajine je osredotočen v njej, gospodarski momenti našega ljudstva vpijejo po uresničenju desetletne borbe za obstoj popolne gimnazije. Romanje, ki se vrši vsako leto po končanem četrtem razredu na gimnaziji, se zajeda v dušo mladine z grenkostjo, in premnogi ostanejo celo doma in ne morejo razviti svojih, od Boga jim danih talentov. Popolna gimnazija je za nas ne samo viden prelom s preteklostjo, temveč jasen izraz naše bodočnosti, spomenik naše kulturne in nacionalne svobode. Čemu potem še zahteva, ko je razlogov za njo toliko? Ali je kdo, ki omisli, ko so morali nena doma v oktobru l. 1925 učenci VI. in VII. razreda iz Sobote, na vsi zla posledice? Res je, postali smo borci, v nas se je zagrizla zvesta, da moramo dobiti to, kar nam ni dal tujec tisoč let. Naša svoboda bo popolna s popolno gimnazijo v Soboti, zato jo zahtevamo. Hočemo biti tvorci slovenske kulture; ne zahtevamo gimnazije samo borbe za naše pravice, temveč tudi nacionalni črni, saj smo tik ob meji; gospodarski, ker smo gosti naseljeni; kulturni, ker le duh slovanstva bije v naših srcih in nam more dati pr. lino in zaželjeno prosvetno ognjišče s popolno gimnazijo v Soboti. Fr. H.

Turnišče. Na praznik ujedinjenja, dne 1. decembra, je pel pri službi božji zbor naših šolarčkov in žel od ljudstva priznanje. Po maši

Španci so postopali v novi koloniji Peru kakor po drugod, namreč skrajno kruto. Tudi tu so razdelili vso zemljo med vojake in naseljence; domačini so ostali sužnji, katere sta trč. delo in izkoriščanje kmalu skoraj čisto iztrebila.

Iz kratke zgodovine peruanske države je razvidno, koliko zatega bogastva je bilo svojčas tamkaj. Že res, da so veliko teh zakladov nenastni Španci na ladjah odpeljali v Spanijo. Mnogo dragocenosti pa je le ostalo doma. Iz starih ter novejših zlatih, srebrnih predmetov in dragih kamnov je nastal ponovni državni zaklad, katerega je zakopal kapitan Thompson na Cocos otokih.

Takele podatke smo imeli o zlatu, ki že tako dolgo trdovratno kljubuje pod zemljo človeški radovednosti in pohlepu.

Od osrednje-ameriške republike Costarica, kateri pripadajo Cocos otoki, je imela naša družba dovoljenje za dvig peruanskega zaklada pod pogoji, ki so bili ugodni za oba dela.

Zelo razveseljivo za našo tretjo ekspedicijo je bilo dejstvo, da se je ponudil kot član avtomobilski dirkač Malcolm Campbell, katerega smo že omenjali, kako je imel dovolj brezuspešnega truda z na Cocos otokih skrito zlatino.

Campbell nam je razlagal, da bomo imeli pri

iskanju težavno stališče radi neznosne vročine na otokih. Cocos otoki so glede podnebja povsem podobni Hudičevemu otoku ob obali južnoameriške Gvajane, na katerem ima Francija svojo kazensko kolonijo. Radi prevelike vročine dela lahko človek le po par ur na dan.

Govorijo, je trdil Campbell, da otočje ni neobljudeno. Skrivajo se baje na njem Indijanci kot čuvarji zaklada in je zažugana smrt onemu, ki bi zaklad našel in ga hotel naložiti na ladjo. On Campbell in njegovi tovariši niso zadeli na nobenega človeka na otokih in bodo pripovedovanja o skrivnostnih stražarjih le plod ljudske domišljije. Sploh nam je bil preiskušeni dirkač v marsičem dobrodošel s pametnimi nasveti z ozirom na preskrbo in opremo podjetja.

Tokratna ekspedicija ni bila tako številna nego druga. Družbo je zastopal Edvard Roberts, pameten ter načitan gospod, dober poznavalec tropičnih krajev. Zdravnika nismo rabili. Malcolm Campbell se je priključil iz športne radovednosti, jaz kot strokovnjak za zemeljske plati, starinoslovec Simon Parker in 25 krepkih, zanesljivih in neustrašenih delavcev, katerim so bile zagotovljene prav dobre mezde.

Slovo od zaročenke je bilo težavno, pa tolažila je naju zavest, da se bom najbrž kmalu vrnil in potem je ne bom več puščal same.

sti glede 2500 advokatsko naobraženih oseb. Od teh ni izvrševalo zagovorniške prakse 1200 advokatov.

Najstarejše mesto v Evropi.

Najstarejše mesto v Evropi leži na južnem Španskem in se imenuje Cadiz. Mesto so ustanovili stari Feniciani dobrih 1000 let pred Kristusom. Grki so ga imenovali Gadir, kar pomeni zid, Rimljani pa prvotno Gades, pozneje Galla-tana.

Gospodarski položaj Angleške.

Dobra tretjina angleške zemlje ni gospodarsko izrabljena in sicer radi tega, ker ni nerodovitna, ampak